

ROMÂNIA

Biroul permanent al Senatului

L. 699/2022 / 25 mai 2023

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI

București, 24 mai 2023

Doamnei Alina-Ștefania GORGHIU
Vicepreședinte cu atribuții de președinte al Senatului

În temeiul articolului 77 alineatul (2) din Constituția României, republicată,
formulez următoarea

CERERE DE REEXAMINARE

asupra

Legii privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 153/2022 pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 27/2022 privind măsurile aplicabile clienților finali din piața de energie electrică și gaze naturale în perioada 1 aprilie 2022-31 martie 2023, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative din domeniul energiei și modificarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 119/2022 pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 27/2022 privind măsurile aplicabile clienților finali din piața de energie electrică și gaze naturale în perioada 1 aprilie 2022-31 martie 2023, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative din domeniul energiei

La data de 10 mai 2023, Parlamentul a transmis Președintelui României, în vederea promulgării, Legea pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 153/2022 privind modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 27/2022 privind măsurile aplicabile clienților finali din piața de energie electrică

Administrația Prezidențială - Cancelaria Ordinilor
CAI 568 / 24.05.2023

și gaze naturale în perioada 1 aprilie 2022-31 martie 2023, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative din domeniul energiei și modificarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 119/2022 pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 27/2022 privind măsurile aplicabile clienților finali din piața de energie electrică și gaze naturale în perioada 1 aprilie 2022-31 martie 2023, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative din domeniul energiei (PL-x nr. 763/2022).

Legea supusă reexaminării aprobă, cu modificări și completări, măsurile adoptate de Guvern în luna noiembrie 2022 în domeniul energiei, ca ajustare a unor măsuri anterior adoptate, în luna martie 2022, și care vizau protecția clienților finali din piața de energie electrică și gaze naturale în perioada 1 aprilie 2022 – 31 martie 2023, în contextul creșterii prețului pe piețele de energie electrică și gaze naturale la nivel internațional, precum și al efectelor provocate de aceste creșteri, ținând cont de prevederile Regulamentului (UE) 2022/1.854 al Consiliului din 6 octombrie 2022 privind o intervenție de urgență pentru abordarea problemei prețurilor ridicate la energie.

Considerăm, însă, că o parte dintre dispozițiile nou-introduse prin legea de aprobare a OUG nr. 153/2022 sunt de natură a genera disfuncționalități și dezechilibre în implementare și, prin urmare, se impun a fi reanalizate de către Parlament.

În condițiile în care asupra actului normativ de bază – OUG nr. 27/2022 – legiuitorul a intervenit atât anterior emiterii OUG nr. 153/2022, ce face obiectul legii de aprobare transmisă spre promulgare, cât și după intrarea în vigoare a acesteia, legea supusă reexaminării include, cu titlu de modificări și completări, intervenția asupra unor aspecte de fond reglementate mai puțin prin OUG nr. 153/2022 și majoritar prin OUG nr. 27/2022, reprezentând, în fapt, o nouă „corectare” a sistemului instituit și actualizat succesiv cu privire la măsurile pe piața energiei electrice și a gazelor naturale. Astfel, spre exemplu, legea transmisă spre promulgare cuprinde: la art. unic pct. 1 intervenții asupra unor perioade și tarife prevăzute inițial de OUG nr. 27/2022 pentru emiterea de facturi de regularizare și asupra categoriilor de operatori obligați la plata unei contribuții la Fondul de Tranziție Energetică, contribuție instituită *”începând cu data de 1 septembrie 2022, pe perioada de aplicare a dispozițiilor ordonanței de urgență”*; la art. unic pct. 2 completarea regimului sancționator prevăzut de OUG nr. 27/2022 în legătură cu abateri de la

Mecanismul privind achiziția centralizată de energie electrică instituit pe perioada 1 ianuarie 2023-31 martie 2025; adăugarea, prin art. unic pct. 3, a unei noi contravenții – nesemnarea contractului-cadru/actelor adiționale cu OPCOM, în termen de maxim 3 zile lucrătoare, în forma publicată de OPCOM; modificarea adusă de art. unic pct. 8-15 Mecanismului de achiziție centralizată de energie electrică; modificarea modului de calcul al contribuțiilor la Fondul de Tranziție Energetică, prin art. unic pct. 4-6.

Rezultatul acestui proces, raportat la numărul și amploarea intervențiilor de actualizare a actului normativ de bază, îl constituie instituirea unui mecanism complicat, susceptibil de interpretări și deficiențe în aplicare, și care nu mai răspunde, într-o măsură rezonabilă, cerințelor privind transparența și predictibilitatea ori celor privind eficiența și operativitatea în aplicare.

Articolul unic pct. 1 al legii supuse reexaminării introduce în cuprinsul art. 1 un nou alineat, alin. (8¹), care completează conținutul normativ al OUG nr. 27/2022 stabilind că: *„în cazul clienților noncasnici care nu pot beneficia de prevederile alin. (2) lit. b) în funcție de consumul anului 2021, dar al căror consum înregistrat în anul 2022 se încadrează în consumul prevăzut la alin. (2) lit. b), furnizorii emit în semestrul I al anului 2023 facturi de regularizare a consumului facturat anterior aferent anului 2022, utilizând prețul maxim prevăzut la alin. (2) lit. b)”*.

În lipsa oricăror clarificări suplimentare, este interpretabilă stabilirea, în a doua jumătate a lunii mai 2023, a unor tarife de facturare pentru un consum aferent anului 2022 concomitent cu obligarea furnizorilor la a emite *„în semestrul I al anului 2023 facturi de regularizare a consumului facturat anterior aferent anului 2022”*. Similar, din considerente de aplicabilitate, este discutabilă instituirea unui mecanism diferit de cuantificare a cantităților de energie electrică *„în luna ianuarie 2023”*, prin exceptare de la prevederile art. 9 și art. 11 ale Anexei nr. 11, prin articolul unic, pct. 14 al legii supuse reexaminării, care prevede că: *„Prin excepție de la prevederile art. 9 și 11, pentru luna ianuarie 2023 se vor considera cantitățile de energie electrică prevăzute la art. 7 alin. (3) pentru consum, respectiv art. 5 alin. (4) pentru producție. Acestea constituie obligații ferme ale producătorilor de energie electrică și ale operatorilor economici prevăzuți la art. 2 alin. (2) și se repartizează uniform pe toate intervalele de decontare din luna respectivă”*.

De asemenea, la momentul adoptării OUG nr. 153/2022, mecanismul instituit prin actul normativ de bază și, ulterior, actualizat, a implicat, prin însăși natura dispozițiilor, utilizarea rezultatului estimat/al analizelor de impact aferente, inclusiv în fundamentarea unor venituri și, respectiv, cheltuieli bugetare specifice.

Data fiind natura intervențiilor adoptate de Parlament prin legea transmisă spre promulgare, este o așteptare rezonabilă ca noile dispoziții să aibă inclusiv impact asupra bugetului general consolidat. Astfel, cu titlu de exemplu, intervenția legiuitorului asupra Anexei nr. 6, prin art. unic pct. 5, la lit. a) și b): „a) *cheltuielile pentru achiziționarea energiei electrice pentru tranzacții cu livrare fizică, precum și cheltuielile legate de accesul la piețele de energie; b) cheltuielile cu dezechilibrele în procent de maximum 5% din valoarea energiei electrice cu livrare fizică din producția proprie, cu excepția producătorilor de energie din surse regenerabile, pentru care cheltuielile cu dezechilibrele sunt recunoscute integral*” vizează modificarea definiției „*cheltuielilor lunare*”. În aplicarea noilor dispoziții, baza de impozitare se diminuează, în condițiile în care veniturile, așa cum sunt ele definite la art. 5 din Anexa nr. 6, sunt aferente energiei electrice produse, iar cheltuielile cu achiziționarea energiei sunt aferente activității de trading, reglementate în Anexa nr. 6.1, rezultatul reflectându-se ulterior în încasările din contribuția la Fondul de Tranziție Energetică, care constituie venit al bugetului de stat. Prin urmare, în principiu, date fiind modificările, veniturile bugetare se diminuează.

Un efect similar pe partea de venituri bugetare va avea și intervenția legiuitorului asupra categoriilor de operatori obligați la plata unei contribuții la Fondul de Tranziție Energetică, la art. unic pct. 2 din legea transmisă la promulgare, care prevede: «*Art. 15. – (1) Începând cu data de 1 septembrie 2022, pe perioada de aplicare a dispozițiilor prezentei ordonanțe de urgență, producătorii de energie electrică, entitățile agregate de producere a energiei electrice, traderii, furnizorii care desfășoară activitatea de trading și agregatorii care tranzacționează cantități de energie electrică și/sau gaze naturale pe piața angro, precum și partenerii din contractele financiare de asigurare a riscurilor (contracte de hedging) ai producătorilor de energie electrică, sau ai altor entități stabilite în România cu care partenerii mai sus menționați au contracte de hedging în oglindă, plătesc o contribuție la Fondul de Tranziție Energetică, stabilită în conformitate cu prevederile metodologiilor prevăzute în anexa nr. 6, anexa nr. 6.1. și anexa nr. 6.2. (2) Capacităților de producție puse în funcțiune după data de 1 aprilie 2022,*

companiilor care furnizează servicii publice de termie care produc energie electrică prin cogenerare, precum și companiilor care furnizează servicii de echilibrare cu putere instalată mai mică de 10 MW nu le sunt aplicabile prevederile alin. (1).»”, precum și asupra Anexei nr. 6.2, care dispune explicit cu privire la „entități stabilite în România”, eliminând astfel, prin intervenția de la art. unic pct. 6, de sub incidența dispozițiilor analizate, prin omisiune, entitățile nerezidente. Astfel, noile dispoziții sunt susceptibile a diminua veniturile provenite din contribuții la Fond ale producătorilor de energie electrică, în special cei din surse regenerabile, prin limitarea reținerii la sursă a diferențelor din contractele de hedging doar la entitățile stabilite în România (conform art. unic pct. 2 cu referire la modificarea adusă alin. (1) și pct. 6), respectiv prin scutirea de la plată și a „companiilor care furnizează servicii de echilibrare cu putere instalată mai mică de 10 MW”, conform art. unic pct. 2 cu referire la modificarea adusă alin. (2).

De asemenea, în ceea ce privește impactul asupra cheltuielilor bugetare, în aplicarea dispozițiilor de la pct. 1 al articolului unic din legea supusă reexaminării, în cazul consumatorilor noncasnici de gaze naturale, dacă în anul 2022 consumul anual a scăzut sub pragul de 50.000 Mwh/an, întreg consumul de gaze naturale pe 2022 se va refactura cu prețul plafonat de 0,37 lei/kWh, compensarea urmând a fi decontată de la bugetul de stat.

În condițiile în care inițiativa legislativă implică, în mod evident, modificări ale prevederilor bugetului de stat, considerăm că legiuitorul avea obligația ca aspectele de natura celor indicate să fie corect și complet detaliate, respectiv în fișa financiară prevăzută la art. 15 din Legea nr. 500/2002 privind finanțele publice și la art. 15 din Legea responsabilității fiscal-bugetare nr. 69/2010.

În contextul crizei energiei, ca parte a măsurilor destinate consolidării securității energetice și protecției clienților finali din piața de energie electrică, a fost instituit un Mecanism de achiziție centralizată de energie electrică. Prin art. unic pct. 8-15 din legea transmisă spre promulgare, Parlamentul a intervenit, pe fond, asupra unor aspecte din cadrul Anexei nr. 11, fără a detalia însă, în mod adecvat, modul în care noile dispoziții afectează sau nu funcționarea echilibrată și conformă a pieței de profil, în ansamblul său, în special prin modificarea modului de funcționare a Mecanismului de achiziție centralizată de energie electrică.

Întrucât OUG nr. 153/2022, care face obiectul aprobării prin legea supusă reexaminării, a fost adoptată în considerarea Regulamentului (UE) 2022/1.854, considerăm necesară reanalizarea soluțiilor legislative de modificare și completare a dispozițiilor privind Mecanismul de achiziție centralizată de energie electrică. O fundamentare temeinică și detaliată a soluțiilor legislative în discuție este necesară și obligatorie nu doar în scop de informare, ci și pentru a permite o evaluare adecvată a modului în care sunt respectate limitele impuse prin art. 8 din Regulament, avut în vedere la emiterea OUG nr. 153/2022.

Față de argumentele expuse mai sus și având în vedere competența legislativă exclusivă a Parlamentului, vă solicităm reexaminarea Legii privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 153/2022 pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 27/2022 privind măsurile aplicabile clienților finali din piața de energie electrică și gaze naturale în perioada 1 aprilie 2022 - 31 martie 2023, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative din domeniul energiei și modificarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 119/2022 pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 27/2022 privind măsurile aplicabile clienților finali din piața de energie electrică și gaze naturale în perioada 1 aprilie 2022-31 martie 2023, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative din domeniul energiei.

**PREȘEDINTELE ROMÂNIEI
KLAUS - WERNER IOHANNIS**